

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -

s e s framställning № 28/1954 till Ålands

№ 28/1954.

landsting med förslag till landskapslag inne-

fattande regler till förekommande av samman-

lokala

stötning i ~~inre~~^{XXXX} farvatten i landskapet Åland.

Redan före årsskiftet 1953-1954 behandlades i landskapsstyrelsen frågan om stadgandena om småbåtars belysning i den nya förordningen, som landskapsstyrelsen visste var under utarbetande i handels- och industriministeriet. Då sedermera förordningen av den 30 april publicerades och omedelbart började tillämpas inom landskapet, började snart nog klagomål inströmma från landskapets fiskarbefolkning, som ansåg bestämmelserna både för stränga och t.o.m. opraktiska.

Landskapsstyrelsen undersökte frågan närmare och kom då till den slutsatsen, att detta lagstiftningsområde rätteligen borde höra självstyrelsen till enligt den nya självstyrelselagen. Denna uppfattning grundar sig på stadgandet i § 13 mom. 1 p. 17 i självstyrelselagen enligt vilket till landstingets lagstiftningsbehörighet hör utfärdande av stadganden rörande "reglering av trafiken samt motorfordon, dock icke specialföreskrifter om snabbgående mo-

torfarkoster; den lokala sjötrafiken och härför avsedda kommunikationsleder." Detta stadgande fanns infört redan i kommittébetänkandet angående revision av självstyrelselagstiftningen av år 1941

(§ 11 mom. 1 p. 17) i en något utförligare form: "bestämmelser, som reglera trafiken, lagstiftning om motorfordon, dock icke specialföreskrifter om snabbgående motorfarkoster; den lokala sjötrafiken med fiske-, turist- och andra därmed jämförliga farkoster och härför avsedda kommunikationsleder, ---" och i motiveringen framhåller kommittén:

"Från åländskt håll har det önskemål uttalats, att den lokala sjötrafiken och dess behov skulle tillgodoses genom åländsk lagstiftning och förvaltning samt att begreppet farled skulle i sådant syfte avgränsas. Likaså borde förvaltningen av ärenden, som rör samtrafiken med fastlandet betraktas såsom en åländsk angelägenhet.

Praxis har i dessa frågor varit vacklande, t.o.m. då ärendet rört trafikleder av rent lokalintresse. Kommittén har vid prövning av denna fråga funnit, att lagstiftningen angående sistnämnda samfärdsleder bör hänföras till landskapets kompetens samt att förtylligande i sådant syfte bör i lagen införas. Från den riket förbehållna sjöfartslagstiftningsrätten borde till landskapets förmån

uttryckligen undantagas "lagstiftningen rörande den lokala sjötrafiken med fiske-, turist- och andra därmed jämförliga farkoster ävensom härför avsedda kommunikationsleder."

Denna motivering blev sedermera så gott som ordagrant avskriven i motiveringen till regeringens proposition 1946 där dock stadgandet i själva lagtexten förkortades till "bestämmelser, som reglera trafiken, lagstiftning om motorfordon, dock icke specialföreskrifter om snabbgående motorfarkoster; den lokala sjötrafiken och härför avsedda kommunikationsleder." I regeringens proposition av år 1948 har stadgandets första del förkortats till "reglering av trafiken, motorfordon, dock icke ---" utan närmare motivering varför ändringen torde kunna betecknas som redaktionell. Grundlagsutskottet ersatte år 1950 det första kommatecknet med ett "samt", och i den formen intogs stadgandet i lagen.

Av dessa uppgifter om lagberedningsarbetet torde man kunna dra den slutsatsen, att det varit lagstiftarens mening att det nu aktuella lagstiftningsområdet skulle hänföras till landstingets behörighet. På den grund, och då förordningen av den 30 april 1954 tillkommit efter den nya självstyrelselagens ikraftträdande och förty enligt slutstadgandet i denna inte kan gälla inom land-

skapet, vände sig landskapsstyrelsen till inrikesministeriet med anhållan om att ministeriet ville instruera sjöbevakningen i landskapet att vid övervakningen av trafiken i den inre skärgården i landskapet tillämpa förordningen den 17 januari 1919 innefattande regler för sjöfarten uti inre farvatten till förekommande av fartygs ombordläggning (9/19). Inrikesministeriet besvarade landskapsstyrelsens skrivelse efter att ha inhämtat utlåtande av handels- och industriministeriet och sjösäkerhetskommittén på följande sätt:

"Anslutande sig till dem (utlåtandena) meddelar ministeriet för inrikesärendena som sin åsikt, att förordningen av den 30 april 1954 innefattande regler till förekommande av sammanstötning i inre farvatten (210/54) även bör tillämpas på Ålands farvatten. Bestämmelserna i 1919 och 1954 års förordningar äro nästan desamma, så att det i praktiken icke är nämnvärd skillnad, vilken förordning man än tillämpar.

Enär handels- och industriministeriets uppmärksamhet fästs vid att bestämmelserna i förordningen i synnerhet beträffande fiske-motorbåtar, skulle vara alltför stränga, har sagda ministerium givit till uppgift åt sjösäkerhetskommittén att undersöka, i vil-

man anmärkningarna äro grundade samt att uppgöra förslag till ändring av förordningen, ifall därtill skäl anses föreligga."

Då landskapsstyrelsen likväl vidhåller sin tidigare uttalade åsikt har landskapsstyrelsen ansett, att den kompetenstvist, som uppstått, snabbast och enklast löses genom att en landskapslag med regler för sjötrafiken i landskapets skärgård antages, i synnerhet som 1919 års förordning måste betraktas som föråldrad. Något hinder för landskapslagstiftning ställer ej heller de internationella sjövägsreglerna, ty i regel 30 stadgas: "intet i dessa regler skall hindra tillämpandet av särskilda stadganden, som av myndighet på platsen vederbörligen utfärdats beträffande sjöfarten i någon hamn eller i någon flod eller sjö eller i annat inre farvatten, däri inbegripet för sjöflygplan förbehållet vattenområde."

En modifiering av stadgandena om båtbelysning anses såväl i riket som i landskapet av behovet. För att här åstadkomma en landskapslagstiftning fortast möjligt i den riktning, som ur skärgårdsbefolkningens synpunkt är önskvärd, har landskapsstyrelsen ansett klokast att begränsa landskapslagens giltighetsområde till "lokala farvatten" varmed avses inre farvatten i skärgården, som

inte beröras av från statens sida upprätthållna farleder. Med denna begränsning anser landskapsstyrelsen att förslaget inte överskrider gränserna för landskapets lagstiftningsbehörighet.

Landskapsstyrelsens förslag innebär ett antagande av förordningen av den 30 april 1954 med vissa undantag för trafiken i lokala farvatten. Dessa undantag avse att minska fordringarna på sådana båtars utrustning, vilkas längd överallt är mindre än 8 meter.

På grund av vad sålunda anförts får landskapsstyrelsen vörd-
sam samt förelägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g

innefattande regler till förekommande av sammanstötning i lokala farvatten inom landskapet Åland.

Enligt Ålands landstings beslut stadgas:

1 §.

I lokala farvatten inom landskapet Åland skall bestämmelserna i förordningen den 30 april 1954 innefattande regler till förekommande av sammanstötning i inre farvatten (210/1954) lända till efterrättelse med nedannämnda avvikelser.

2 §.

Med uttrycket "lokala farvatten" avses alla inre farvatten i Ålands skärgård med undantag av sådan utmärkt farled, som upprätthålles av statsverket.

3 §.

Maskindrivet fartyg, vars längd överallt är mindre än 8 meter och högsta fart mindre än 8 knop, skall, när det är på väg, om det icke för föreskrivna fasta ljus, då fartyg nalkas, i god tid visa ett vitt ljus, synligt på ett avstånd av minst en sjömil.

4 §.

Bogserar i 3 § nämnt fartyg flott~~er~~ flytande konstruktion eller annan inrättning, vars längd överallt är mindre än 8 meter, gäller vad i 3 § är sagt om skyldighet att visa ljus.

5 §.

Fartyg med en längd överallt om mindre än 12 meter, som ligger till ankars inom lokala farvatten, behöver ej föra ljus.

6 §.

Under tjocka, mist, snöfall eller hårt regn, så ock under andra förhållanden, då sikten är på liknande sätt begränsad skall motordrivnet fartyg, vars längd överallt är mindre än 8 meter, med en mellantid av 2 minuter avgiva tydlig ljudsignal, som

kan skiljas från motorljudet.

7 §.

Fartyg, som är under segel och därjämte framdrives med maskinkraft, behöver ej föra i regel 14 sjövägsreglerna stadgad signalfigur om dess längd överallt är mindre än 12 meter.

8 §.

Den, som överträder bestämmelserna i denna landskapslag, straffas såsom i 44 kap. 9 § strafflagen stadgas.

Mariehamn den 4 november 1954.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Viktor Strandfält

Viktor Strandfält.

Bitr. landskapssekreterare

Rolf Sundman
Rolf Sundman.

N 19/1954.

LAGUTSKOTTETS betänkande N 19/1954 med anledning av landskapsstyrelsens framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag innefattande regler till förekommande av sammanstötning i lokala farvatten i landskapet Åland.

Förenämnda framställning, varöver landstinget inbegärt lagutskottets utlåtande, har utskottet behandlat och får för landstinget värdsammast framhålla följande:

Den 23 december 1953 gavs i riket en förordning innefattande regler till förekommande av sammanstötning till sjöss (Sjövägsreglerna), som trädde i kraft den 1 januari 1954. Denna förordning, genom vilken förordningen av den 4.11.1921 (Sjövägsreglerna) upphävdes, gäller enligt utskottets uppfattning även i landskapet Åland.

Den 30 april 1954 utgavs en förordning, innefattande regler till förekommande av sammanstötning i inre farvatten, varigenom förordningen den 17.1.1919 upphävdes. Förordningen av den 30 april 1954 anser utskottet icke gälla i landskapet Åland, enär lagstiftningen om trafiken i lokala farvatten, som nedan skall påvisas, ankommer på landstinget.

Regel 7 i förordningen 23.12.1953 innehåller närmare bestämmelser om trafiken även med mindre fartyg, bl.a. maskindrivna fartyg om mindre än 40 ton (punkt a), fartyg under rodd eller segel om mindre än 20 ton (punkt c) och små roddbåtar (punkt d), vilka bestämmelser med hänsyn till lagstiftningsgebitets allmänna karaktär även de gälla inom landskapet.

Emellertid innehåller regel 30 i förordningen 23.12.1953, som av landskapsstyrelsen citeras i framställningen, en direkt fingervisning åt "myndighet på platsen" att, om så anses behövt, utfärda särskilda stadganden om trafiken i "någon hamn eller i annat inre farvatten." Regelns inledningsord: "Intet i dessa